

GeoKarto 2020

10. – 11. september 2020, Košice

**VYUŽITIE NOVÉHO LIDAROVÉHO DMR 5.0 PRE
IDENTIFIKÁCIU TEKTONICKÝCH ŠTRUKTÚR V
RELIÉFE OKOLIA HARMANECKEJ JASKYNE**

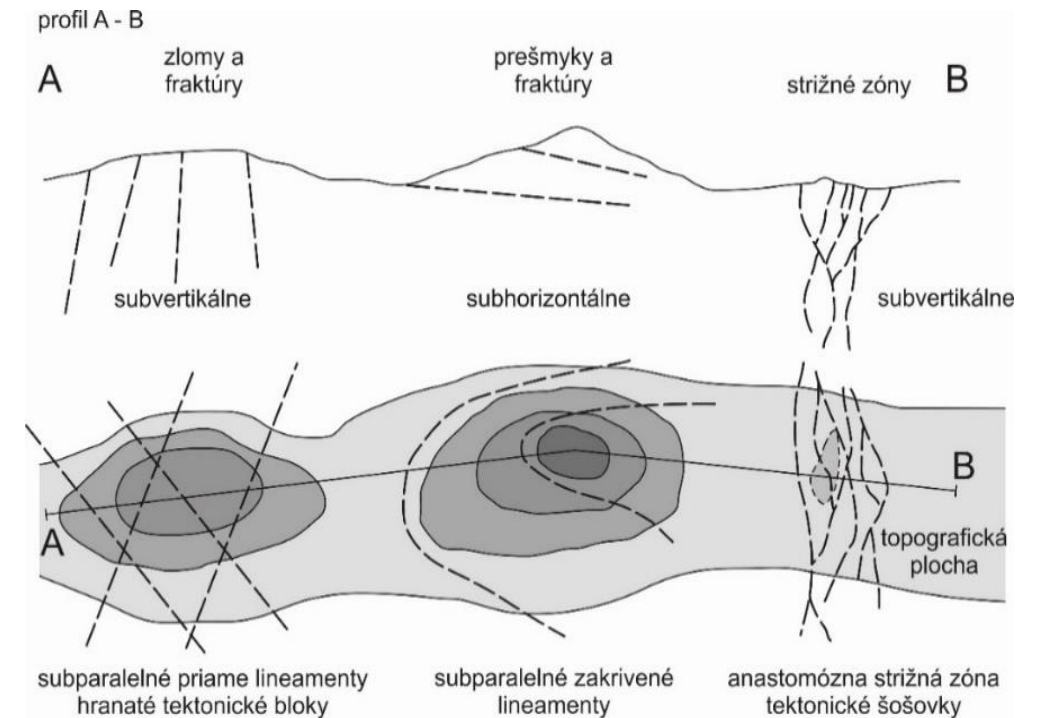
Ján Bóna & Michal Gallay

Tektonické štruktúry: - diskontinuitné (nespojité) - kontinuítne (spojité)

- **diskontinuitné tektonické štruktúry** – sú štruktúry, pri ktorých došlo v procese deformácie k porušeniu kohézie horniny
- pod pojmom **zlom** (angl. *fault*) sa v geológii rozumie diskontinuitné, resp. nespojité rozhranie
- zlom presekáva a premiestňuje pôvodne spojité štruktúrne elementy, t. j. pozdĺž zlomu došlo k **nezanedbateľným pohybom**
- ako **pukliny** (angl. *joints*) označujeme diskontinuitné štruktúry porušujúce kohéziu horniny, ale na rozdiel od zlomov sa nimi realizoval len **extrémne malý**, alebo **žiadny pohyb** blokov, puklinami oddelených

Štruktúrna interpretácia podkladov DPZ:

- termín **lineament** (angl. *lineament*, resp. *lineation*) je v poslednom období pomerne často rozšírený a používaný
- medzi prvými ho použil Hobbs (1904, 1912) a definoval ho ako „**významnú líniu v krajine oddeľujúcu skrytú architektúru horninového podložia**“.
- Huggett (2017) považuje akékoľvek lineárne prvky na zemskom povrchu, ktorých presnosť nevykazuje znaky náhodného vzniku, za **lineamenty**.
- sú zvyčajne **tektonického** pôvodu, mnoho z nich má charakter priamej línie, ale niektoré sú zakrivené.

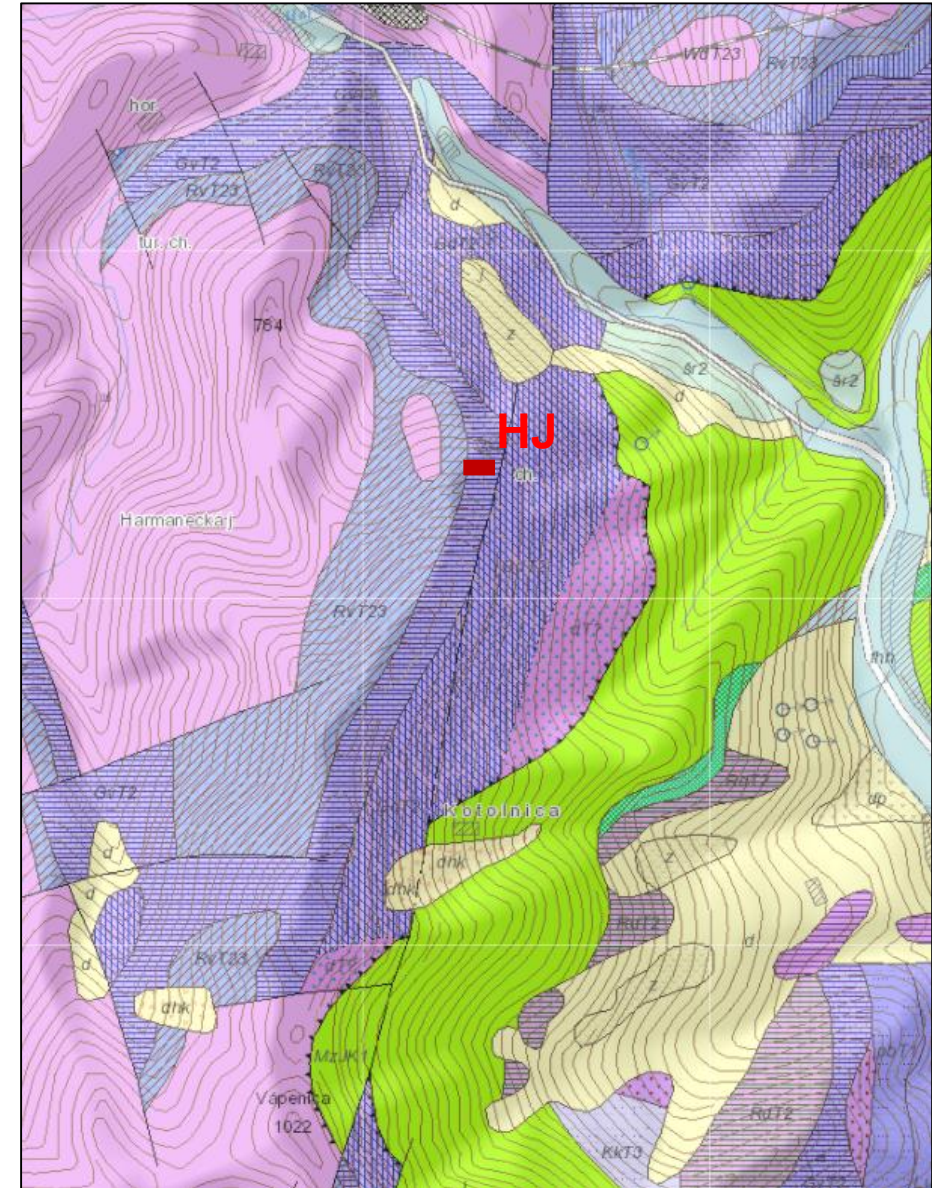
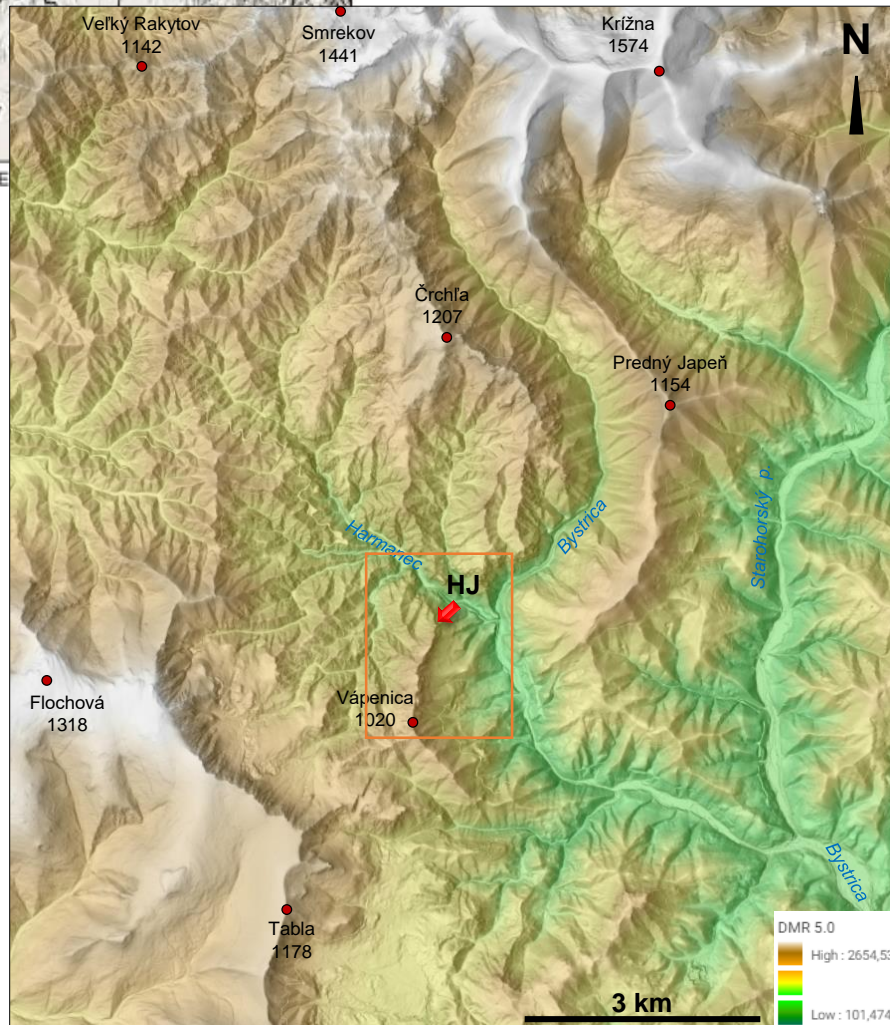

Ekneligoda & Henkel (2010)

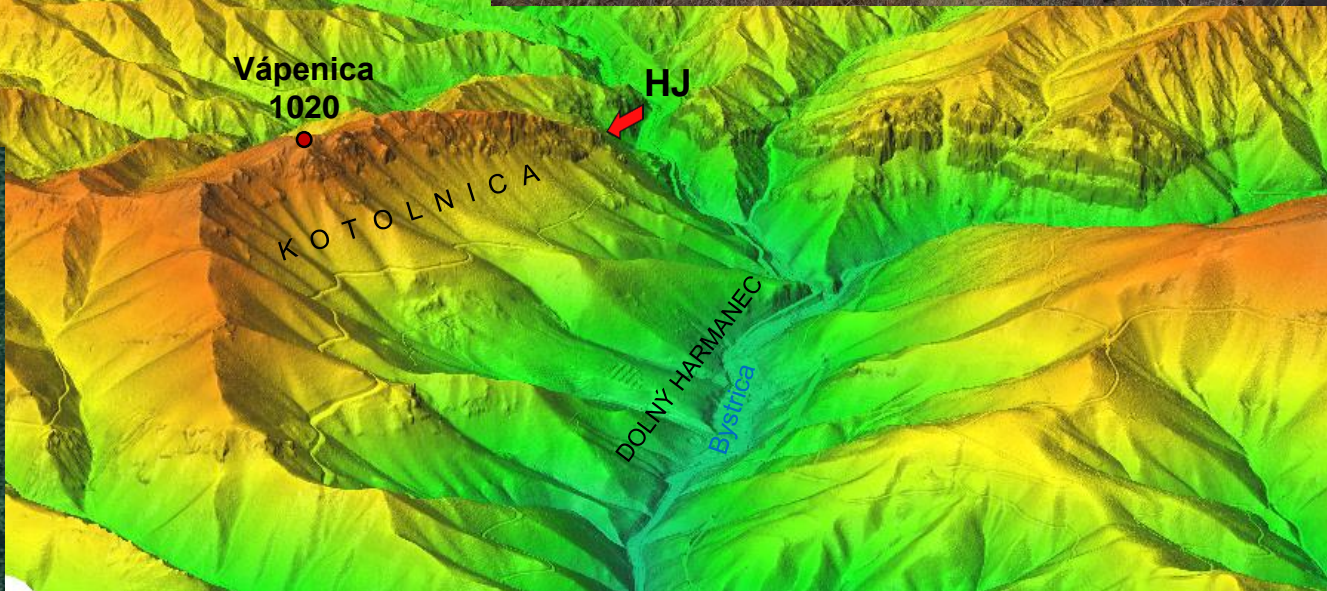
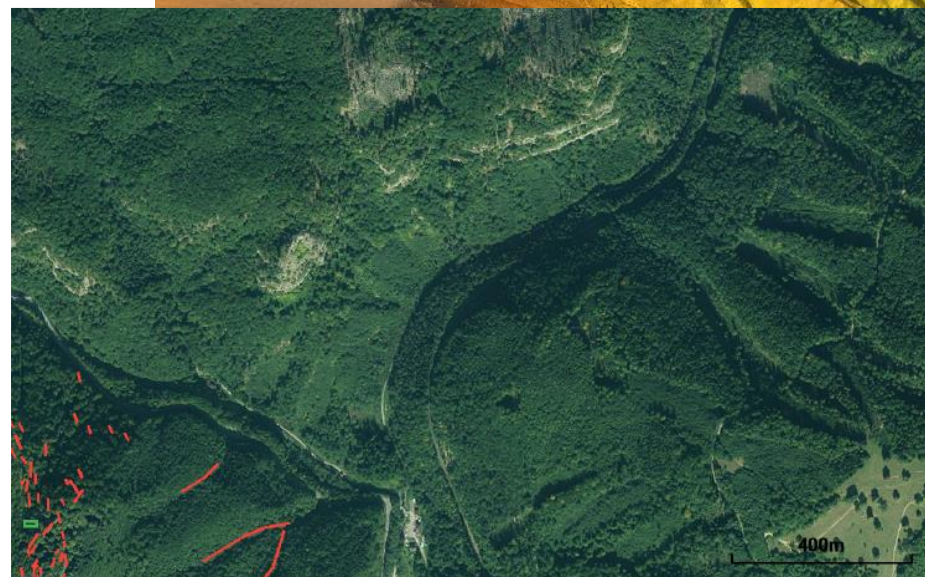
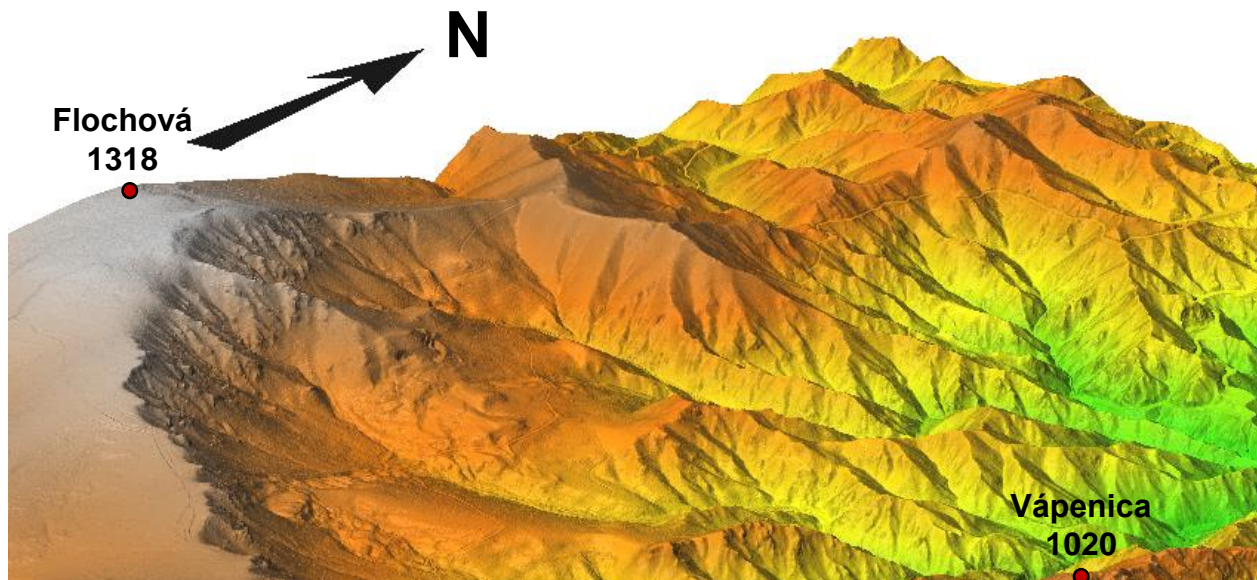
Geologické pomery okolia Harmaneckej jaskyne

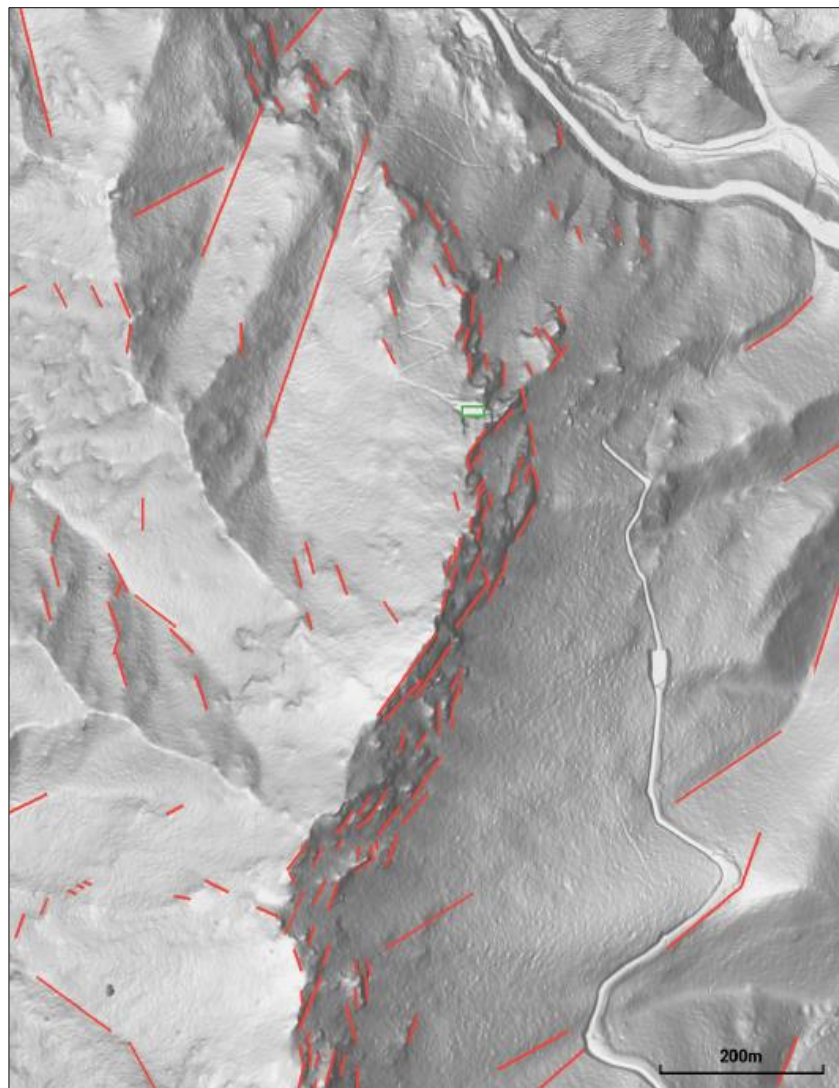
Reliéf širšieho okolia Harmaneckej jaskyne

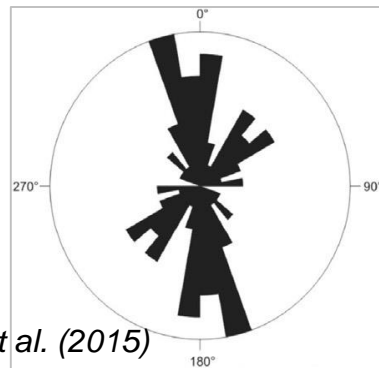
Zobrazenie lidarového DMR 5.0 v 3D perspektíve

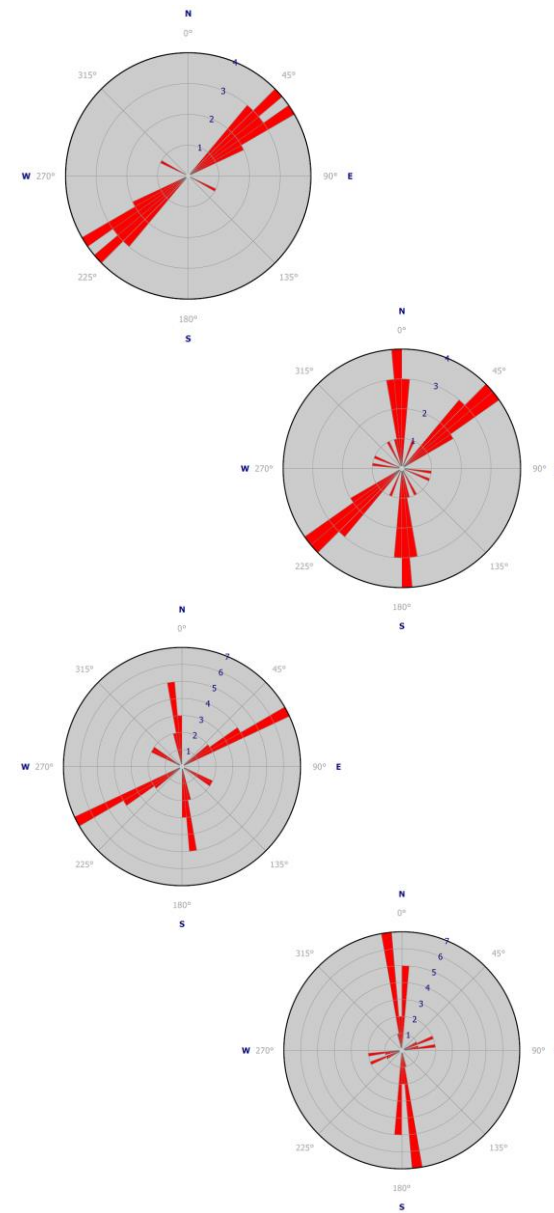
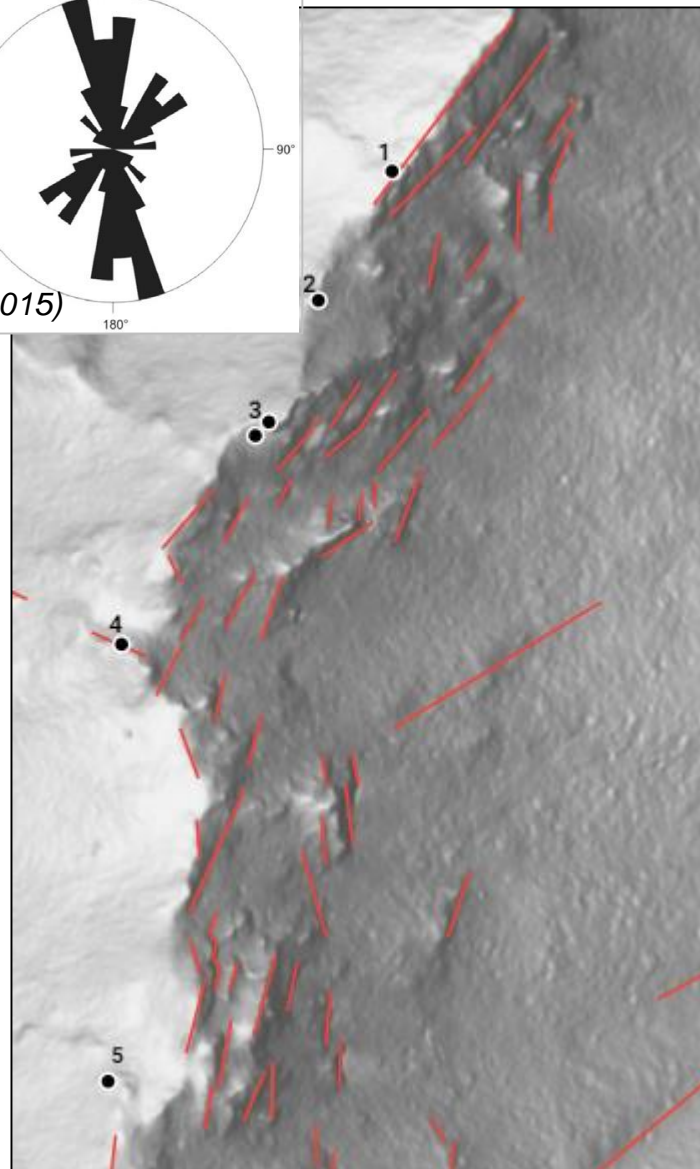
Morfotektonická analýza tieňovaného reliéfu vytvoreného z DMR 5.0

Štruktúrno-tektonický terénny výskum

Littva et al. (2015)

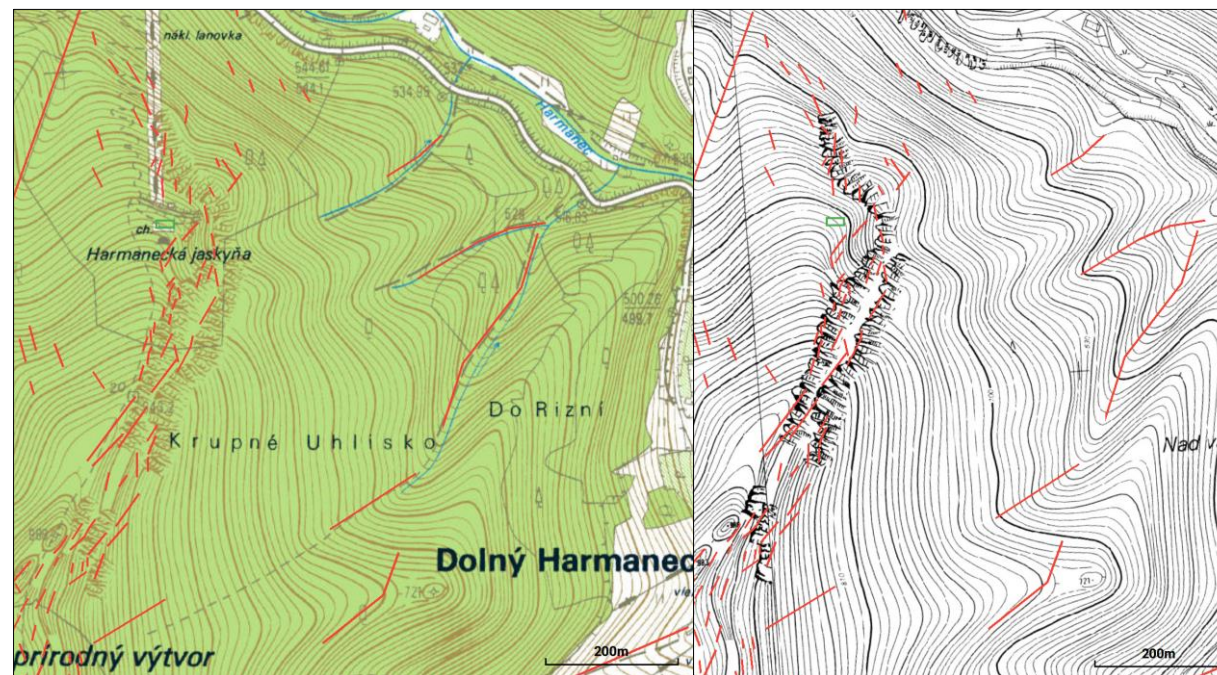
Ortofotomapa

zbgis.skgeodesy.sk

ZM 10

ŠMO 5-2

zbgis.skgeodesy.sk

- populácie systematických puklín so znakmi **tenzie**
- povrchy analyzovaných plôch sú väčšinou výrazne **skrasovatené**

- prienik plôch **P** a **So** vytvára lineárne stopy

- rozpad na bralá a bloky v lineárnom smere podľa predisponovaných plôch

Záver

- identifikované morfolineamenty stotožňujeme s priebehom zón systematických puklín v smere S – J (SSZ – JJV) a zároveň SV – JZ
- dlhšie (nad 200 m) a morfologicky výraznejšie lineamenty sv.-jz., resp. vsv.-zjz. a s.-j. smeru, mapovateľné v širšej oblasti študovaného regiónu, predbežne považujeme za zlomové štruktúry, ktoré diferencovali reliéf a boli na nich zakladané údolia
- **DMR 5.0 umožňuje spoľahlivú identifikáciu charakteristických geologických štruktúrnych prvkov vo vysokom priestorovom rozlíšení**

Ďakujem za pozornosť.

